

NATURA 2000 MOTOREM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
<http://natura2000.org.pl>

Rozwój turystyki na obszarach chronionych w Sudetach – na przykładzie Gór Izerskich i Karkonoszy

Krzysztof Okrasiński

Pracownia na rzecz Wszystkich Istot

Szkolenie regionalne

**Uwarunkowania rozwoju turystyki
w Europejskiej sieci obszarów Natura 2000**

Wrocław, 19 stycznia 2010 r.

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

INSTYTUT
NA RZECZ
EKOROZWOJU

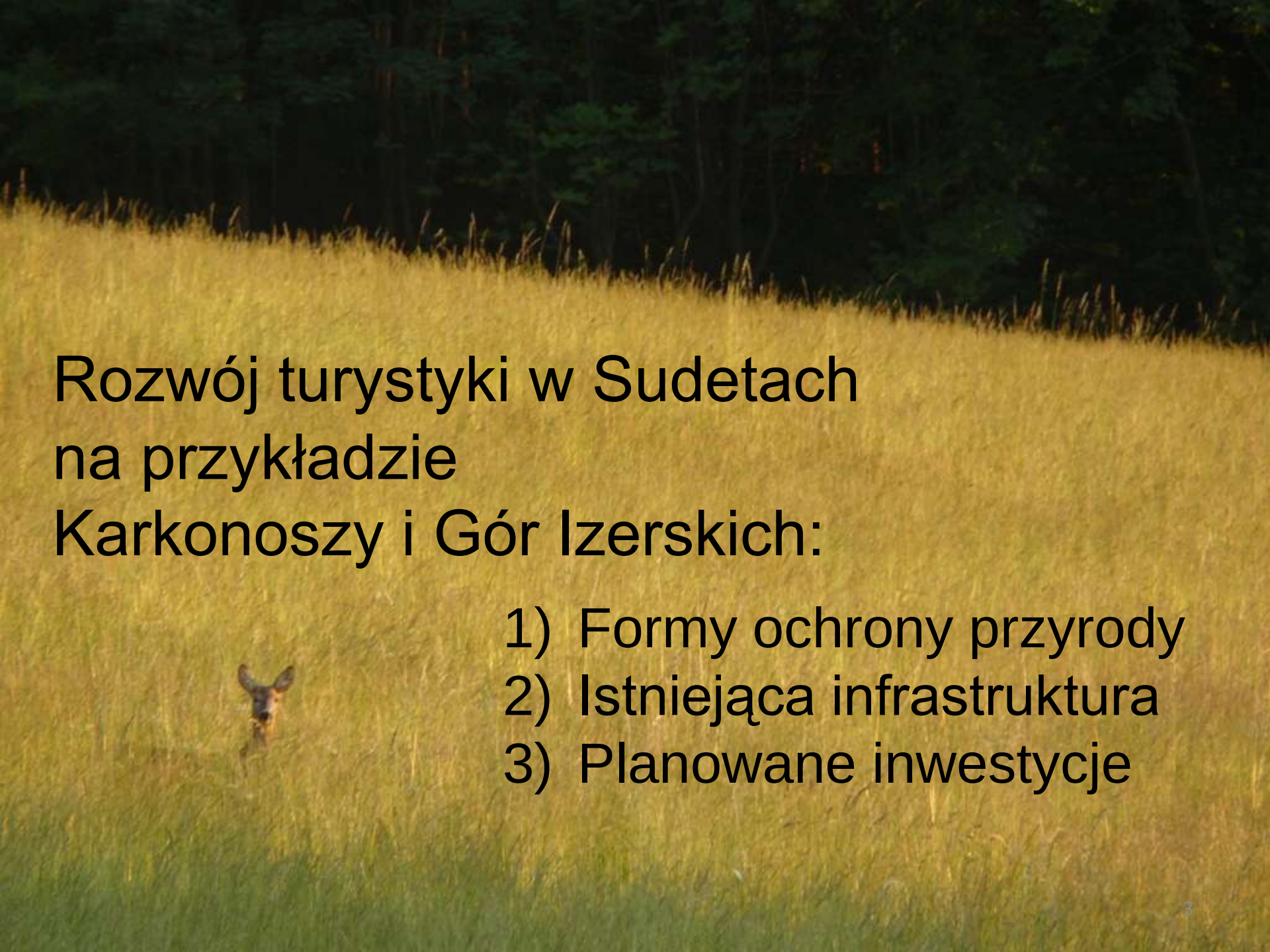

Pracownia na rzecz Wszystkich Istot powstała w 1990 r. w celu ochrony dzikiej przyrody. Stowarzyszenie odwołuje się do zasad **głębokiej ekologii**, podkreślającej szacunek do wszystkich form życia w myśl równości biocentrycznej.

Przez lata swojej działalności Pracownia wielokrotnie występowała w obronie zagrożonej przyrody, poprzez

- kampanie i działania dla przyrody, m.in.: w sprawie Puszczy Białowieskiej, Tatr, dużych drapieżników, Pilska, planowanego Turnickiego PN, Góry św. Anny
- propagowanie filozofii głębokiej ekologii;
- prowadzenie licznych projektów i zajęć edukacyjnych;
- działalność wydawniczą i popularyzatorską

Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
ul. Jasna 17, 43-360 Bystra k/Bielska-Białej
tel. 033 818 31 53 • tel./fax 033 817 14 68
e-mail: biuro@pracownia.org.pl • www.pracownia.org.pl

A photograph of a deer in a field with a forest in the background. The deer is in the lower left, looking towards the camera. The field is filled with tall, golden-brown grass. The background is a dense forest of dark green trees.

Rozwój turystyki w Sudetach na przykładzie Karkonoszy i Gór Izerskich:

- 1) Formy ochrony przyrody
- 2) Istniejąca infrastruktura
- 3) Planowane inwestycje

GÓRY IZERSKIE:

1. Obszar Natura 2000 – siedliskowy i ptasi (na etapie konsultacji)
2. Trzecia co do wielkości w Polsce ostoja cietrzewia– chronionego gatunku ptaka skrajnie zagrożonego wyginięciem
3. Leśny Kompleks Promocyjny Lasów Państwowych „Sudety Zachodnie”
4. Obszar, na którym zrealizowano wiele projektów dotyczących przywrócenia wartości przyrodniczych po klęsce ekologicznej z lat 80-tych: ochrona ekosystemów i gatunków (cietrzew)
5. Do 1998 r. - obszar chronionego krajobrazu
6. W 2002 r. pomniejszono strefy ochronne cietrzewia ze względu na plany realizacji inwestycji narciarskiej
7. W 2003 r. wydano dla niej pozwolenie na budowę

Na granicy Izerskiego Parku Ciemnego Nieba

Stóg Izerski: nartostrada

Źródło: www.snow.cz

Stóg Izerski: nartostrada

Źródło: Google Earth

Inwestycja na Stogu Izerskim:

- 1) Zrealizowana bez przyrodniczej oceny oddziaływania na środowisko
- 2) Skutek przyrodniczy: znaczące negatywne oddziaływanie na 10 % powierzchni ostoi cietrzewia w polskiej części Gór Izerskich (20 % całej subpopulacji), zanik głównych tokowisk na szczycie Stogu Izerskiego i Łużca
- 3) Szkoda w środowisku – toczące się postępowanie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (minęły 2 lata od zgłoszenia interwencji)
- 4) Zawiadomienie prokuratury oraz Komisji Europejskiej (w toku)

Ponadto:

- Zrealizowana inwestycja jest dopiero początkiem planów: celem krótkoterminowym jest budowa większej ilości nartostrad i wyciągów w rejonie Stogu Izerskiego
- Czesi zrezygnowali z planów budowy polsko – czeskiego kompleksu narciarskiego ze względów ekologicznych i socjo-ekonomicznych
- Dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego (studium, plan) nie zostały poddane procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

KARKONOSZE:

„Arktyka Środkowej Europy”

Wyjątkowe bogactwo gatunków reliktowych i endemicznych

Góry odbudowujące się po klęsce ekologicznej z lat 80-tych

Formy ochrony:

- Karkonoski Park Narodowy (wraz z otuliną)
- Bilateralny Rezerwat Biosfery UNESCO
- Obszar Natura 2000 (ptasi i siedliskowy)
- KPN (PL) i KRNAP (CZ) – status Parku Transgranicznego
- Torfowiska – uznane za obszary wodno – błotne chronione Konwencją Ramsarską

0 10 km

POLSKA

STRUKTURA PRZESTRZENNA OBSZARÓW CHRONIONYCH W KARKONOSZACH

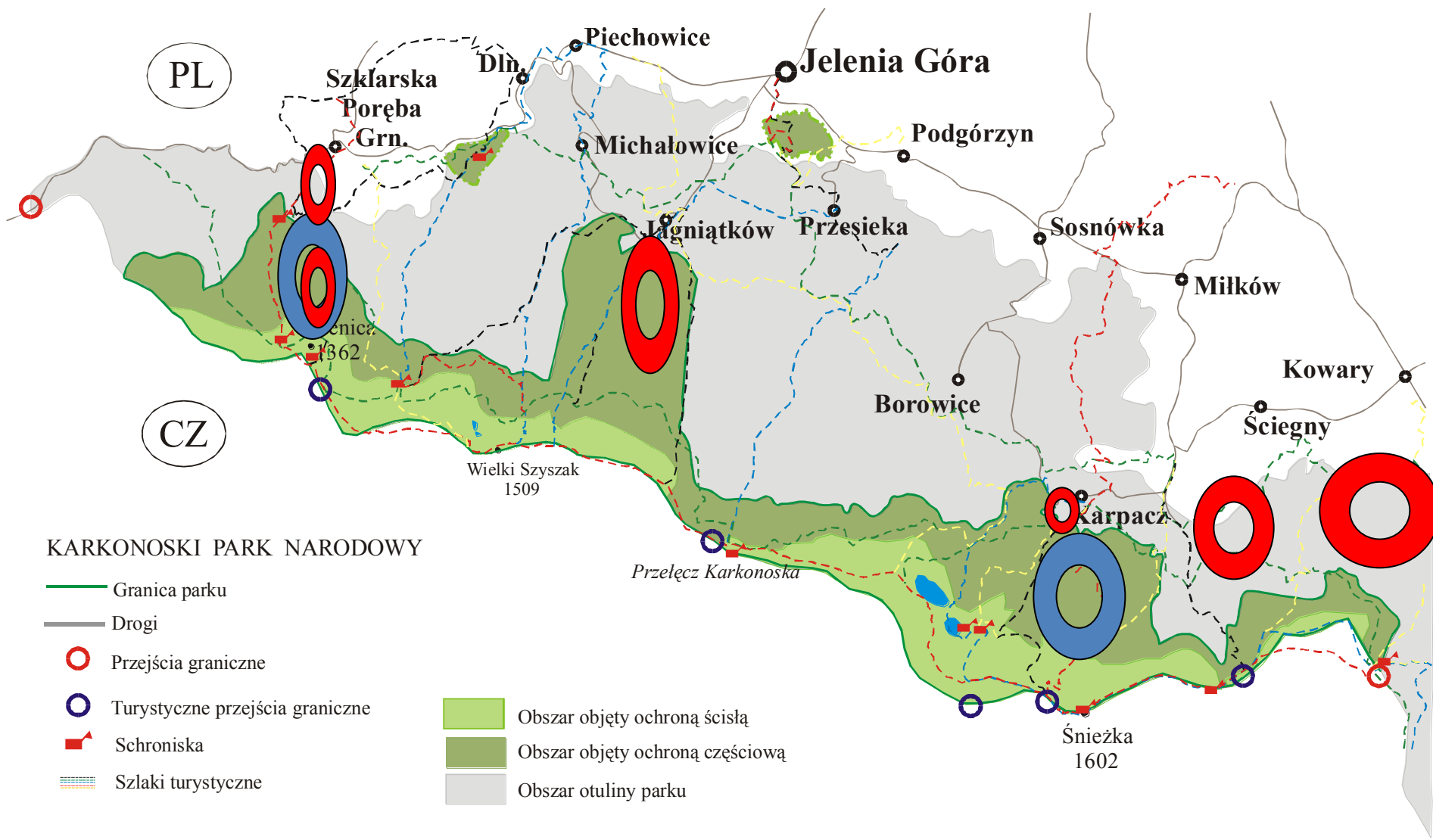
Karkonoski
Park Narodowy	Krkonošský
národní park
Ochrona ścisła	I strefa
Ochrona częściowa	II strefa
	III strefa
Otulina	
Granica państwowa	

REP. CZESKA

W całych Karkonoszach jest 10 kompleksów narciarskich.
2 z nich są w Polsce – w strefach ochrony ścisłej i częściowej.

Żaden z czeskich kompleksów nie jest położony w strefie ochrony ścisłej lub częściowej.

Istnieją plany rozbudowy kompleksów (Karpacz, Szklarska Poręba) oraz budowy nowych ośrodków (Kowary, Jagniątków)

Szklarska Poręba:

- Istniejący kompleks to: 3 wyciągi orczykowe, 1 kolej linowa (1400 osób/godzinę, 2800 m długości) i 4 trasy narciarskie
- Planowana rozbudowa: dodatkowa kolej linowa na Szrenicę (2400 osób/godzinę, 2300 m) + poszerzenie tras narciarskich i budowa łączników między nimi
- Odrębne inwestycje: dodatkowa kolej z centrum Szklarskiej Poręby pod Szrenicę
- W strefie oddziaływania m.in. 14 ha lasów ochronnych (sama wycinka), 74 chronionych gatunków ptaków, 6 typów chronionych siedlisk przyrodniczych
- Raport oddziaływania na środowisko – brak oceny oddziaływań skumulowanych, brak oceny habitatowej, według analizy WWF-Polska, jedna z najgorzej wykonanych dokumentacji OOŚ w Polsce
- Etap: wydawanie decyzji na wyłączenie lasu z produkcji leśnej

Szrenica: wizualizacja przedsięwzięcia

Źródło: www.kpnmab.pl

Karpacz: Kopa

- Istniejący kompleks na górze Kopa i Złotówka to: 2 koleje krzesełkowe, 5 wyciągów orczykowych 7 nartostrad
- Planowana rozbudowa: budowa kolei gondolowej na Kopę (w miejsce istniejącego wyciągu), budowa hotelu na Kopie, poszerzenie tras narciarskich i budowa łączników między nimi
- Odrębne inwestycje: koleje linowe i nartostrady na górze Izbica oraz w dolinie potoku Łomnica (Biały Jar, poniżej wyciągu na Kopę)
- W strefie oddziaływania m.in. kilkadziesiąt hektarów lasów ochronnych, 36 chronionych gatunków ptaków, 6 typów chronionych siedlisk
- Raport oddziaływania na środowisko – lakoniczny w treści, brak oceny oddziaływań skumulowanych, prowizoryczne działania minimalizujące
- Etap: wydawanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych

Karpacz: budowa hotelu i widok na Kope

Źródło: Sławomir Lange₁₈

Per analogiam....

ROZWÓJ KASPROWEGO

2007

TERAZ
PRZEWOZIMY
JUŻ 360 OSÓB
NA GODZINĘ.

- NO
BRAWO!

2012

DZIĘKI
RUCHOMYM
SCHODOM MOŻEMY
JUŻ TRANSPORTOWAĆ
NA KASPROWY
3000 OSÓB
NA GODZINĘ!

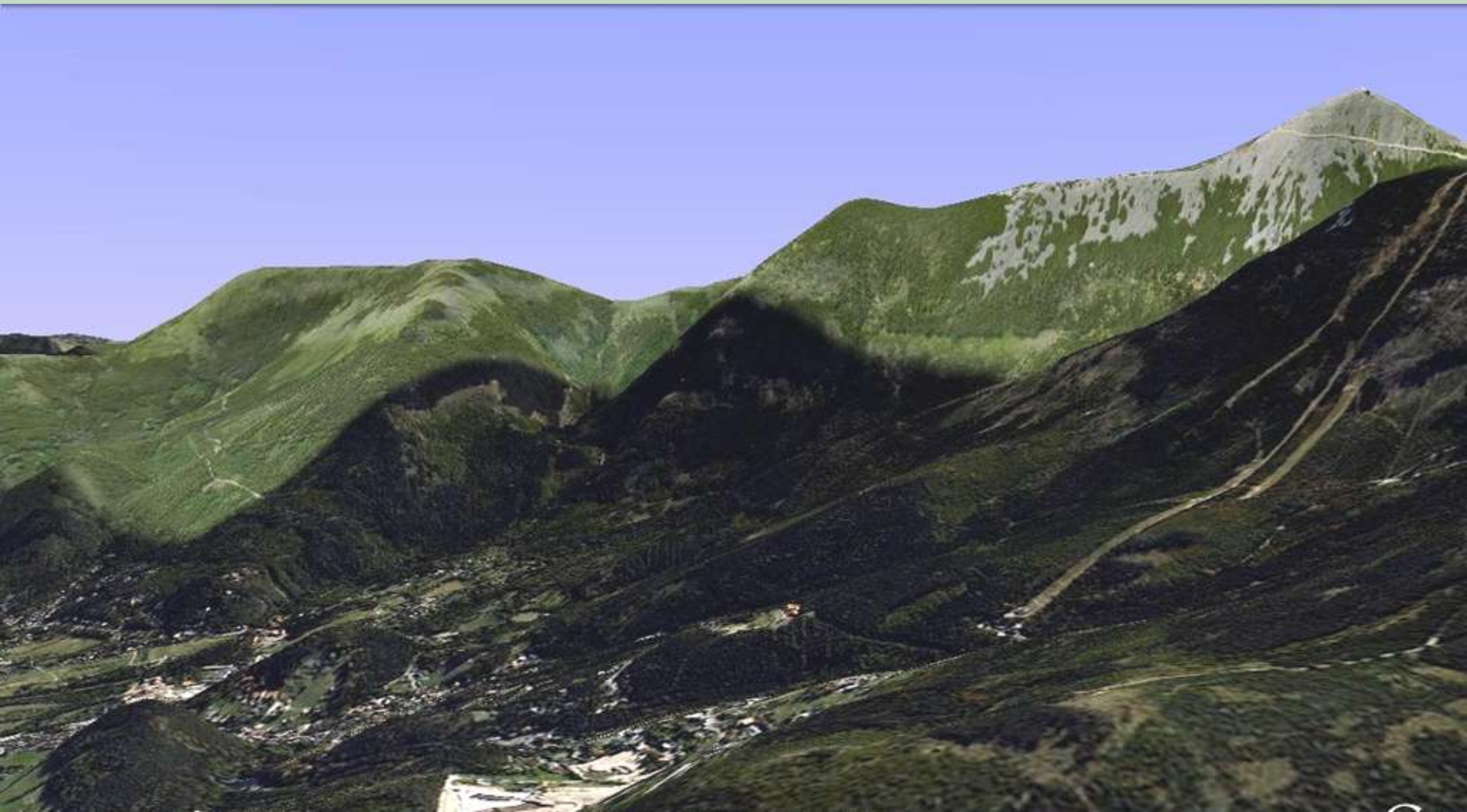
- TO
FANTAS-
TYCZNE!

R.D.

Karpacz: Izbica

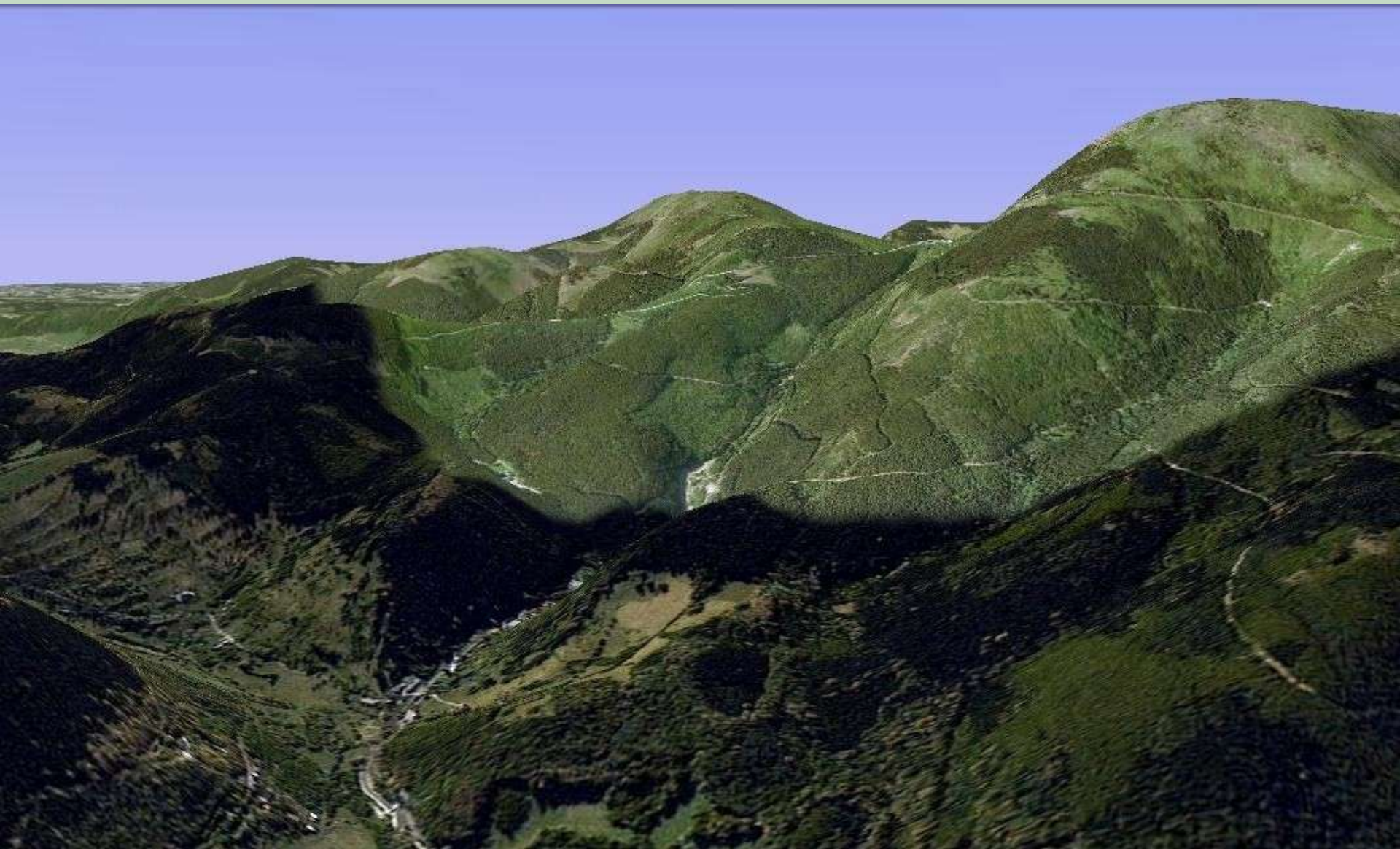
- Planowana budowa: wyciągu narciarskiego na Izbicę, dwóch nartostrad oraz kompleksu hotelowo – rekreacyjnego
- W strefie oddziaływania m.in. 36 hektarów lasów ochronnych, 51 chronionych gatunków ptaków
- Etap: uchwalanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Kowary

- Najmniej oblegany turystycznie rejon Karkonoszy
- Planowana budowa 2 kolei linowych na Czoło i Sulicę oraz 3 wyciągów narciarskich wycinka lasu pod budowę 3 nartostrad, wytyczenie kilku tras narciarskich, budowa parkingów, pensjonatów i dróg dojazdowych
- W strefie oddziaływania m.in. kilkadziesiąt hektarów lasów ochronnych, 6 typów chronionych siedlisk, 83 gatunki chronionych ptaków, wysokie zagęszczenie chronionych owadów
- Raport oddziaływania na środowisko – wyłącza z oceny ok. 40% inwestycji, pomija szereg uwarunkowań przyrodniczych, prowizoryczne działania minimalizujące
- Etap: wydawanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zawiadomienie do prokuratury

Główne problemy:

- Dekompozycja krajobrazu kulturowego Karkonoszy
- Brak strategicznego podejścia do rozwoju turystyki w skali regionu
- Iluzoryczność ocen środowiskowych na etapie kształtowania polityki przestrzennej
- Fatalna jakość ocen oddziaływania na środowisko
- Brak nadzoru przyrodniczego przez organy administracji publicznej

Dziękujemy za uwagę
i zapraszamy do współpracy
dla ochrony dzikiej przyrody

PRACOWNIA NA RZECZ WSZYSTKICH ISTOT